

Obraćanje prvog zamjenika visokog predstavnika i supervizora za Distrikt Brčko Skupštini Distrikta Brčko

Predsjedniče Kadrić, potpredsjedniče Filipović, hvala vam što ste me pozvali da se obratim uvažanim zastupnicima u Skupštini Distrikta Brčko, kao i, izravnom internet vezom, građanima Distrikta.

Imao sam posebno zadovoljstvo da još od veljače dolazim u posjet Distriktu Brčko svakog mjeseca i kroz to sam upoznao puno izuzetnih ljudi iz ove divne zajednice. Danas vam želim govoriti o Brčkom kakvo bi moglo biti, u stvari, o Brčkom kakvo ljudi ovdje žele, za razliku od Brčkog koje sam upoznao u posljednjih šest mjeseci.

Distrikt se nalazi na strateškom položaju na ključnim prometnim arterijama. On ima jedinstvenu slobodu da sam donosi vlastite odluke; ima i najveći proračun po glavi stanovnika u Bosni i Hercegovini. Također, vaši građani me redovito podsjećaju na to da je Brčko nekada bilo energično gospodarsko središte ovoga dijela BiH. Ali danas, unatoč činjenici da nema te jedinstvene čimbenike o kojima sam sada govorio, Bijeljina ima sve veći broj stanovnika i središte grada koje je puno života. Orašje ima krasnu, sređenu obalu rijeke. Za razliku od njih, iz Brčkog – unatoč prednostima – ljudi odlaze, nema energičnoga središta grada, nema šetališta uz obalu, a nema ni

novih velikih ulaganja u privatni sektor. Lista stvari koje Brčko nema je dugačka.

To nije samo moja percepcija Distrikta Brčko. To je ono što posljednjih šest mjeseci slušam od ljudi, od vlasnika tvrtki, vjerskih vođa i, u stvari, mnogih od vas koji ste danas ovdje.

Nažalost, nije riječ samo o propuštenim prilikama, riječ je i o tome što težište nije stavljeno na reforme; štoviše, čini se da čak ne postoji ni spremnost za reforme. U posljednjih nekoliko godina, to ne samo da je mnoga od ranijih postignuća Distrikta vratilo na početak, nego je, što još više zabrinjava, uništilo osjećaj nade u budućnost među njegovim građanima. Vaši birači, vaši susjedi, vaši prijatelji ne vjeruju više u to da Brčko ima prosperitetnu budućnost. Oni glasuju odlučujući se na odlazak; ljudi odlaze i, što je najtragičnije, mlada generacija u Brčkom u prvim je redovima kada je riječ o napuštanju Distrikta. Zašto se to događa, kada imamo u vidu sve prednosti koje Distrikt ima?

Mnogi od vas su sa mnom podijelili svoja razmišljanja o tome što ne funkcionira. Stotine amandmana na proračun koji se usvajaju svake godine motivirani su osobnim interesima, a ne potrebama zajednice. Osobna korist smatra se važnijom od javne koristi, a javne institucije povezuju se sa pokroviteljstvom i birokracijom, umjesto da su primjer upošljavanja na osnovu kvalifikacija i učinkovitosti u pružanju usluga.

Zbog toga ljudi odlaze, zbog toga ne dolaze privatni investitori i zbog toga se ništa ne događa s donatorskim projektima.

Svi to znamo, razgovarali smo o tome i pojedinačno i na grupnim sastancima. Ono što me je ohrabrilu je vaše verbalno opredjeljenje da se taj negativni trend brzo preokrene kroz zakonodavne mjere koje bi se donijele još ove jeseni, kako bi se ojačala dobra uprava, razvoj infrastrukture i rast privatnog sektora. Te mjere ojačat će političku dinamiku

potrebnu da se razvoj Distrikta Brčko što prije okrene ka svjetlijoj budućnosti i te mjere će pokazati da ste dio rješenja.

Dopustite da iznesem rješenja o kojima smo razgovarali, zbog publike koja prati sjednicu, odnosno birača iz ove zajednice koji će svoj sud o vama dati tijekom izbora u jesen 2020. godine.

Što se tiče **dobre uprave**, na prvom mjestu nalazi se novi Zakon o proračunu. Njime će se unaprijediti fiskalna disciplina, transparentnost i odgovornost u trošenju i na taj način odgovoriti na najčešću i potpuno opravdanu kritiku o nenamjenskom trošenju proračunskih sredstava. Zakon je usvojen na sjednici Vlade 18. rujna i sada čeka na razmatranje ovdje, kako bi se primijenio na izradu proračuna za 2020.

Ukoliko se rad na tome ne bi završio, moglo bi se protumačiti samo kao nepostojanje volje da se prekine s netransparentnom proračunskom praksom iz prošlosti.

Sljedeći je novi Zakon o fondacijama i udrugama, koji ima isti cilj, a to je osigurati transparentnu, pravičnu i zasluženu potporu nevladinom sektoru. Vjerujem u to da su Vlada i Skupština sposobne ovaj zakon završiti i usvojiti s potrebnom učinkovitošću.

Projekt osuvremenjivanja Luke od ključnog je značaja za **razvoj infrastrukture**. On će pridonijeti rastu gospodarstva i donijeti nova radna mjesta te omogućiti međunarodnu pomoć za nove infrastrukturne projekte, kao što su vodoopskrba, otpadne vode i upravljanje otpadom, što je od ključne važnosti za unapređenje kvalitete života u Distriktu.

U stvari, trebalo bi da je osuvremenjivanje Luke već završeno, budući da je projekt pokrenut prije dvije godine, ali lokalne političke razmirice su ga zaustavile.

Očekivao bih od svih stranaka zastupljenih u ovoj skupštini –

budući da je riječ o projektu od zajedničkog interesa – da rade na nesmetanoj provedbi projekta osuvremenjivanja Luke, kako bi se on završio do kraja 2020. godine, u skladu sa sadašnjim planom. To će uvjeriti i donatore da postoji razlog za njihov angažman u Distriktu. Stvari su jednostavne: projekti idu tamo gdje je napredak moguć.

Još su dva infrastrukturna projekta koja zahtijevaju vaš angažman. Jedan je most Brčko-Gunja, kao transportni koridor i granični prijelaz, za koji je potrebno izraditi studiju izvodivosti, kao početnu točku za njegovu obnovu. Apeliram na Skupštinu da dodijeli sredstva za tu svrhu; imate priliku iskoristiti vlastite resurse da riješite probleme Distrikta. Drugi je opskrba električnom energijom. Dobra vijest je da se nadamo da će se ugovor o opskrbi električnom energijom potpisati prije kraja godine, ali se mora nastaviti rad na iznalaženju dugoročnog rješenja zasnovanog na lokalnoj proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora, poboljšanju energetske efikasnosti zgrada, te drugim mjerama koje će ojačati sigurnost Brčkog kada je riječ o električnoj energiji.

Konačno, **rast privatnog sektora** od suštinske je važnosti za razvoj i prosperitet Brčkog, što znači da Distrikt mora unaprijediti zakonsku regulativu koja se odnosi na investicije te proces potpore poslovnom sektoru kako bi se ojačalo okruženje koje pogoduje njegovu rastu. Ako se potrebna poboljšanja provedu još ove jeseni, BIMAL će, kao što smo svi čuli od gospodina Studena, realizirati investiciju u Distrikt Brčko u iznosu od pola milijarde KM u periodu od pet godina, a građevinski radovi krenuli bi već na proljeće. To bi donijelo prijeko potrebni poticaj ekonomiji Brčkog, a ne sumnjam da će okruženje koje pogoduje poslovnom sektoru privući i druge gospodarstvenike.

U svim ovim naporima, imperativ je tijesna suradnja i koordinacija svih glavnih čimbenika, bilo unutar Skupštine, Vlade, poslovne zajednice ili nevladinih agencija. Pozivam sve

da daju svoj doprinos postizanju ovoga cilja.

Mjere koje sam nabrojao pomoći će da se uspostavi dinamika reformi koja će stvoriti okružje u kojem jedan uspjeh vodi drugome, a od čega koristi ima cijela zajednica.

Dopustite da naglasim da nije pitanje ima li Skupština Distrikta moć provesti ove reforme, nego hoće li Skupština odlučiti da to i uradi.

Kao što sam u posljednjih šest mjeseci govorio zvaničnicima u Distriktu, vlasnicima tvrtki i građanima, status Distrikta Brčko neće se promijeniti ukoliko ne dođe do kršenja odredbi arbitražne odluke, što je još jednom potvrdio i predsjedavajući arbitar Clint Williamson tijekom svojega posjeta Brčkom ovog mjeseca.

Ali ono što se može promijeniti jest kvalitet života u Brčkom, i izbor je vaš – možete još ove jeseni prihvatiti reforme koje sam nabrojao, a koje će za rezultat imati jako gospodarstvo s dobro plaćenim radnim mjestima u privatnom sektoru, osigurati odličnu infrastrukturu i bogat kulturni, sportski i zabavni život u Distriktu. Ili možete nastaviti s dosadašnjom praksom koja ne stavlja zajedničke interese na prvo mjesto i koja osigurava još brži odlazak ljudi, uključujući i vašu djecu, koja će morati donijeti odluku o vlastitoj budućnosti.

Ako vi uradite ono što je na vama, međunarodna zajednica će biti vaš partner, ali djelovati se mora još ove jeseni.

Gospodine predsjedniče, poštovani zastupnici, želim vjerovati da svi dijelimo isti cilj, a to je da jačamo prosperitet Distrikta Brčko i da je put kojim treba krenuti ove jeseni svima nama jasan. I dalje ću dolaziti u Distrikt svakoga mjeseca da vidim je li to zaista tako, i radujem se sljedećem obraćanju na proljeće, kada ću, nadam se, biti u prilici da vam svima čestitam na dobro obavljenom poslu.

Hvala vam.